

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒/๒๕๕๗

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาชาติไปโดย

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาชาติไปโดย สรุปได้ความว่า

สำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐ โดยการอนุมัติของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ของพรรคไทยประชาชาติไปโดยกรณีมีการร้องเรียนว่าพรรคใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองผิดวัตถุประสงค์ปรากฏว่า

กรณีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน

(๑) กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า พรรคไทยประชาชาติไปโดยได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๕ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท จริง มีหลักฐานการรับเงินถูกต้อง แต่นายเสงี่ยม ลำเจียก ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ให้การต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร ว่า ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคเป็นเงิน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี ๒๕๕๒ ส่วนปี ๒๕๕๓ ซึ่งมีค่าสาธารณูปโภคเป็นเงิน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ยังไม่ได้รับเงินแต่ได้ให้นางสาวลำดวน ลำเจียก เภรัญญิกสาขาพรรคไปติดต่อ ปรากฏว่า ทางพรรคได้ให้เซ็นชื่อไว้ก่อนแต่ยังไม่ได้จ่ายเงิน ผู้ร้องมีความเห็นว่า จากหลักฐานใบสำคัญรับเงินแสดงว่าสาขาพรรคยังไม่ได้รับเงินจำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท แต่อย่างไร

(๒) กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ได้ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับนายสวัสดิ์ แสนขาว ประธานที่ปรึกษาสาขาพรรค ซึ่งเป็นสามีของนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรค โดยจ่ายเป็นเช็คเป็นเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท นายสวัสดิ์ แสนขาว ได้นำเช็คเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว แล้ว

นางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำกรุงเทพมหานคร ว่า ได้ส่งใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภคของเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๓ ให้สำนักงานใหญ่เป็นประจำทุกเดือน รวมเป็นเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท แต่ไม่เคยได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคดังกล่าวเลย

ผู้ร้องมีความเห็นสรุปว่า สำหรับกรณีใบนำฝากเงินตามเช็คธนาคารไทยพาณิชย์ ๑ สาขาจตุจักร (ที่ต้องเป็นธนาคารทหารไทย ๑ สาขาจตุจักร) เลขที่ ๖๖๕๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท เพื่อโอนเข้าบัญชี นางฉวีวรรณ แสนขาว เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้นำฝากชื่อนายสวัสดิ์ แสนขาว ไม่เกี่ยวข้องกับพรรค

(๓) กรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ แล้วรวมเป็นเงิน ๓๓,๐๐๐ บาท โดยเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค เลขที่ ๓๐๖๑๕๖๘ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปหักเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างจ่าย โดยนายพนม นพกวด พี่ชายของประธานสาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการ

นายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา ว่า ตั้งแต่จัดตั้งสาขาพรรค (๑๔ กันยายน ๒๕๕๒) ได้จัดส่งหลักฐานทั้งใบแจ้งหนี้และใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ และค่าไปรษณียากรให้สำนักงานใหญ่เป็นประจำทุกเดือน แต่พรรคได้ส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้สาขา รวม ๓ ครั้ง คือครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๒,๕๒๘.๑๔ บาท และครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๑๓๘.๕๗ บาท

ผู้ร้องมีความเห็นว่า เอกสารที่พรรคไทยประชาธิปไตยยืนยันว่าได้มีการโอนเงินค่าใช้จ่ายค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ นั้น เป็นเอกสารโอนเงินของเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ทั้งสิ้น และเป็นการโอนเงินค่าใช้จ่ายของปี ๒๕๕๒ ถ้าสาขาลำดับที่ ๑๖ ได้รับโอนเงินแล้วจริงตามหลักฐานต้นขั้วเช็ค ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่ทำไมประธานสาขาพรรคไทยประชาธิปไตยให้การต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า สาขาพรรคไทยประชาธิปไตยได้รับเงินเพียง ๓ ครั้ง เป็นเงินรวม ๘,๑๓๘.๕๗ บาทเท่านั้น ทั้งมิได้กล่าวถึงทำให้การเกี่ยวกับโอนเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท แต่อย่างไร ส่วนที่พรรค

ไทยประชาธิปไตยอ้างว่า ได้โอนเงินทางธนาคารหรือโอนเป็นเช็คโดยผ่านนายพนม นพกวด นั้น มิได้เป็นการยืนยันว่านายพนม นพกวด ได้มีการโอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ จริงหรือไม่

(๔) กรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แล้ว โดยเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้ส่งเงินโดยทางไปรษณีย์ธนาณัติ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ให้กับนายอรรถ ฉิมพานิช

ผู้เกี่ยวข้องกับสาขาพรรคลำดับที่ ๒๐ คือ นายปรีชา แสงบุญ เลขานุการในคณะกรรมการสาขาพรรค นายชอบ ตันแตงวงศ์ กรรมการสาขาพรรค นายบุญยืน สอนนิล กรรมการสาขาพรรค นายสมนึก เพิ่มสวัสดิ์ กรรมการสาขาพรรค และนายอุไร พุกเปี่ยม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลวังตะกู อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ความว่า สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยทำเรื่องขอเบิกเงินหรือส่งใบเสร็จรับเงิน/ใบแจ้งหนี้ค่าสาธารณูปโภคไปขอรับเงินสนับสนุนจากพรรคและไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากพรรค รวมทั้ง สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยจัดกิจกรรมทางการเมืองใดๆ

ผู้ร้องมีความเห็นว่า ใบสำคัญรับเงินของพรรคไทยประชาธิปไตย ฉบับลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ลงชื่อ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้รับเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท นั้น ได้ระบุถึงรายการขยายการจัดตั้งสาขาพรรคในเขตภาษีเจริญ และเขตดุสิต กรุงเทพฯ และรายการไปตรวจเยี่ยมประสานการปฏิบัติงานสาขาพรรคที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร แต่ไม่มีข้อความใดที่ระบุว่า “เพื่อจ่ายค่าสาธารณูปโภคและไปรษณียากร” ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แต่อย่างใด ส่วนใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ เลขที่ ๑๒๓-๐๓๐๖๐-๔ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ มีชื่อ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้ฝาก และนายอรรถ ฉิมพานิช เป็นผู้รับเงิน จำนวนเงินที่ฝากส่ง ๑,๐๐๐ บาท นั้น มีการโอนเงินหลังจากที่มีการสอบข้อเท็จจริง

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินที่พรรคไทยประชาธิปไตยได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้วเห็นว่า ใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

๑. มีการโอนเงินให้กับสาขาพรรคหลังที่มีการร้องเรียน
๒. พรรคโอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ
๓. การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชี ตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว
๔. ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค
๕. มีการใช้หลักฐาน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอันเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขา

ดังนั้นจึงเป็นเหตุให้ยุบพรรค ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาชาติไป ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการและรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และให้ผู้ร้องยื่นคำร้อง (คำชี้แจง) เพิ่มเติม รวมทั้งได้ออกนั่งพิจารณาเพื่อฟังคำชี้แจงของคู่กรณี

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า

พรรคไทยประชาชาติไปโดยใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคประจำปี ๒๕๔๓ ของสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) สาขาลำดับที่ ๑๖ (บางลำภู) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาถ) และได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

จากพยานหลักฐานของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

กรณีสาขาพรรคลำดับที่ ๕ (จตุจักร) นายเสงี่ยม ลำเจียก ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค จำนวน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ตามหลักฐานใบสำคัญ ๒ ฉบับ จากพรรคไปแล้วจริง แต่เป็นค่าสาธารณูปโภคของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๔๒ ส่วนค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๔๓ พิจารณาทำให้การของนายเสงี่ยม ลำเจียก ที่ว่านางสาวลำดวน ลำเจียก ได้ไปติดต่อขอรับเงินค่าสาธารณูปโภคจากพรรค แล้วพรรคให้เซ็นชื่อไว้โดยไม่ได้จ่ายเงินดังกล่าวให้ นั้น ยังไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง เพราะไม่มีการสอบปากคำนางสาวลำดวน ลำเจียก เพื่อยืนยันประกอบกับยังมีเอกสารหลักฐานอีก ๒ ฉบับ ที่ผู้ร้องไม่ได้นำมาพิจารณาด้วย ได้แก่ ใบขออนุมัติเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ลงชื่อนางสาวลำดวน ลำเจียก เภรณฤฎิสาขาจตุจักร เป็นผู้ขออนุมัติ และใบสำคัญจ่ายของพรรคไทยประชาชาติไป โดย ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๔ ระบุว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้สาขาจตุจักร จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท มีลายมือชื่อนางสาวลำดวน ลำเจียก เภรณฤฎิสาขาจตุจักร เป็นผู้รับเงิน มีลายมือชื่อนางสาวกาญจนา วงศ์ประเสริฐ เภรณฤฎิพรรคเป็นผู้จัดทำ และมีลายมือชื่อนายโสรัจจ์ ดาศรีหัวหน้าพรรคเป็นผู้อนุมัติ เอกสารดังกล่าวมีความสอดคล้องกัน และตรงกับถ้อยคำที่นายโสรัจจ์ ดาศรี ได้ให้ไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

ดังนั้น จึงน่าเชื่อว่า ผู้ถูกร้องได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ให้สาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) แล้วเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๔

กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (ทวิวัฒนา) กรณีเช็คธนาคารทหารไทยฯ สาขาจตุจักร เลขที่ ๖๖๕๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท มีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ฯ สาขาทวิวัฒนา เลขที่ ๐๕๑-๒-๓๘๖๐๕-๗ ชื่อบัญชี นางฉวีวรรณ แสนขาว ตามใบนำฝากเงิน ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยนายสวัสดิ์ แสนขาว เป็นผู้นำฝาก เงินจำนวนดังกล่าวมียอดตรงกับค่าสาธารณูปโภคของสาขา ลำดับที่ ๕ ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่สาขาพรรคส่งหลักฐานให้พรรคเพื่อขอเบิกเงินสนับสนุน จากกองทุนฯ ประกอบกับผู้ร้องมิได้โต้แย้งในประเด็นนี้ จึงฟังได้ว่า เงินจำนวน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท ที่พรรคไทยประชาธิปไตยโอนให้สาขาลำดับที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นเงินค่าสาธารณูปโภค ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๕๓ จริง

กรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) กรณีเช็คเลขที่ K ๓๐๖๑๕๖๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท ใบนำฝากเงินธนาคาร ไทยพาณิชย์ฯ สาขาบางบัว วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการฝากเงินให้แก่ นายพนม นพกวด บัญชีของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ สาขาบางคล้า จำนวน ๑,๕๐๐ บาท และใบรับฝากเงินของธนาคาร ไทยพาณิชย์ฯ สาขาบางบัว วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการนำเงินฝากเข้าบัญชีนายพนม นพกวด จำนวน ๑,๕๐๐ บาท พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการจ่ายเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ให้แก่นายพนม นพกวด ซึ่งมีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ๒ สาขา (สาขาบางบัวและสาขาบางคล้า) ในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน แต่ไม่มีหลักฐานอื่นใดที่บ่งบอกว่าได้มีการโอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับนายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาลำดับที่ ๑๖

กรณีต้นข้าวเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๐๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จ่ายเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท แก่นายพนม นพกวด ไม่ปรากฏหลักฐานว่า นายพนม นพกวด ได้รับเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวเมื่อไร อย่างไร หรือไม่ รวมทั้งไม่ได้มีการสอบถามนายพนม นพกวด เพื่อยืนยันเรื่องนี้ จึงไม่อาจพิจารณาได้ว่า นายบุญยืน บุรณะภักดี หรือสาขาลำดับที่ ๑๖ จะได้รับเงินจำนวนดังกล่าว หรือไม่ คำกล่าวของนายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตย ที่ว่า ต้นข้าวเช็คดังกล่าวเป็น หลักฐานหักเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างจ่าย จึงไม่อาจรับฟัง ประกอบกับนายบุญยืน บุรณะภักดี ได้ให้ ถ้อยคำไว้ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภายหลัง ว่าได้รับเงิน ค่าสาธารณูปโภคจากพรรคไทยประชาธิปไตยครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ดังนั้น กรณีเช็ค ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท จึงไม่เกี่ยวข้องกับใดๆ กับสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) จึงเชื่อว่าพรรคไทยประชาธิปไตยไม่ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของ ปี ๒๕๕๓ ให้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า)

กรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า มีหลักฐานการขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา) ของสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ที่พรรคไทยประชาธิปไตยส่งไปขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๗ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑,๕๖๑.๑๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๕๓ จึงเห็นว่าเมื่อมีใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นหลักฐานแสดงรายการโอนเงินของพรรคไทยประชาธิปไตยให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จำนวน ๑,๐๐๐ บาท มีชื่อนายอรรถ นิมนพานิช ในฐานะประธานสาขาพรรค เป็นผู้รับเงิน จึงน่าจะเชื่อว่ามีรายการโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จริง แต่เป็นการโอนหลังการร้องเรียน

ดังนั้น จึงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) และสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ คงมีเพียงสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ที่โอนเงินให้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ ส่วนกรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางลำภู) เชื่อว่าพรรคไทยประชาธิปไตยไม่ได้โอนเงินดังกล่าวให้กับสาขาพรรค

เมื่อฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงถือได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้โอนเงินให้กับสาขาพรรค เมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทิน (๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓) แล้ว ในกรณีของทั้งสามสาขาดังกล่าว

มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาหรือไม่

ตามคำร้องของผู้ร้อง หลักฐานดังกล่าวได้แก่ ใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งระบุว่า พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ ได้รับเงินจากพรรคไทยประชาธิปไตย รวม ๓ รายการ ประกอบด้วย (๑) ค่าขยายจัดตั้งสาขาพรรคที่เขตภาษีเจริญ ภายใน กทม. (๒) ค่าขยายจัดตั้งสาขาพรรคที่เขตดุสิต ภายใน กทม. และ (๓) ค่าไปตรวจเยี่ยมประสานการปฏิบัติงานของสาขาพรรคที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร รวมเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท ผู้ร้องเห็นว่าไม่มีข้อความใดที่ระบุว่า “เพื่อจ่ายค่าสาธารณูปโภค และไปรษณียากร” ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แต่อย่างใด กรณีจึงเป็นการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๒๐

พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

ตามคำแถลงของนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ กล่าวว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้เบิกเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท แล้วไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี ๒๕๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยพรรคไทยประชาธิปไตยระบุในรายงานว่าได้รับวงเงินจัดสรรเพื่อสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท แต่ระบุในรายงานงบการเงิน ประจำปี ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท ค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท

หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตยชี้แจงว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองความถูกต้อง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดพิมพ์เป็นเอกสาร “งบการเงินพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๓” ออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออนเงินดังกล่าวให้พรรคไทยประชาธิปไตย รวม ๑๓ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๑๑ โอนในปี ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท ส่วนครั้งที่ ๑๒ และครั้งที่ ๑๓ โอนในปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม และ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ เป็นเงิน ๘๘,๘๕๔.๕๑ บาท การจัดทำงบการเงินของพรรคไทยประชาธิปไตย ประจำปี ๒๕๕๓ ซึ่งจัดทำ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่ถูกต้องคือรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท ค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท และรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภคค้างรับจำนวน ๘๘,๘๕๔.๕๑ บาท

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ภายหลังจากที่มีการร้องเรียนและไม่มีการโอนเงินดังกล่าวให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) และในกรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) มีการโอนเงินให้ไม่ครบตามจำนวน นอกจากนั้นการโอนเงินดังกล่าว ให้กับสาขาพรรคได้ดำเนินการเมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชีตามตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ นอกจากนั้น พรรคยังได้ใช้หลักฐานอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขา จึงถือได้ว่าพรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

ข้อเท็จจริงรับฟังต่อไปได้อีกว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยระบุรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท ซึ่งที่ถูกต้องเป็น ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท และรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ค้างรับ ๖๐,๐๐๐ บาท ซึ่งที่ถูกต้องเป็น ๘๔,๘๕๔.๕๑ บาท จึงถือได้ว่าพรรคไทยประชาธิปไตยจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

ดังนั้น จึงมีเหตุให้ยุบพรรคไทยประชาธิปไตยได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ